

biennale:9

ΜΠΙΕΝΑΛΕ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Όλα πρέπει
να αλλάζουν
ΡΑΚ9

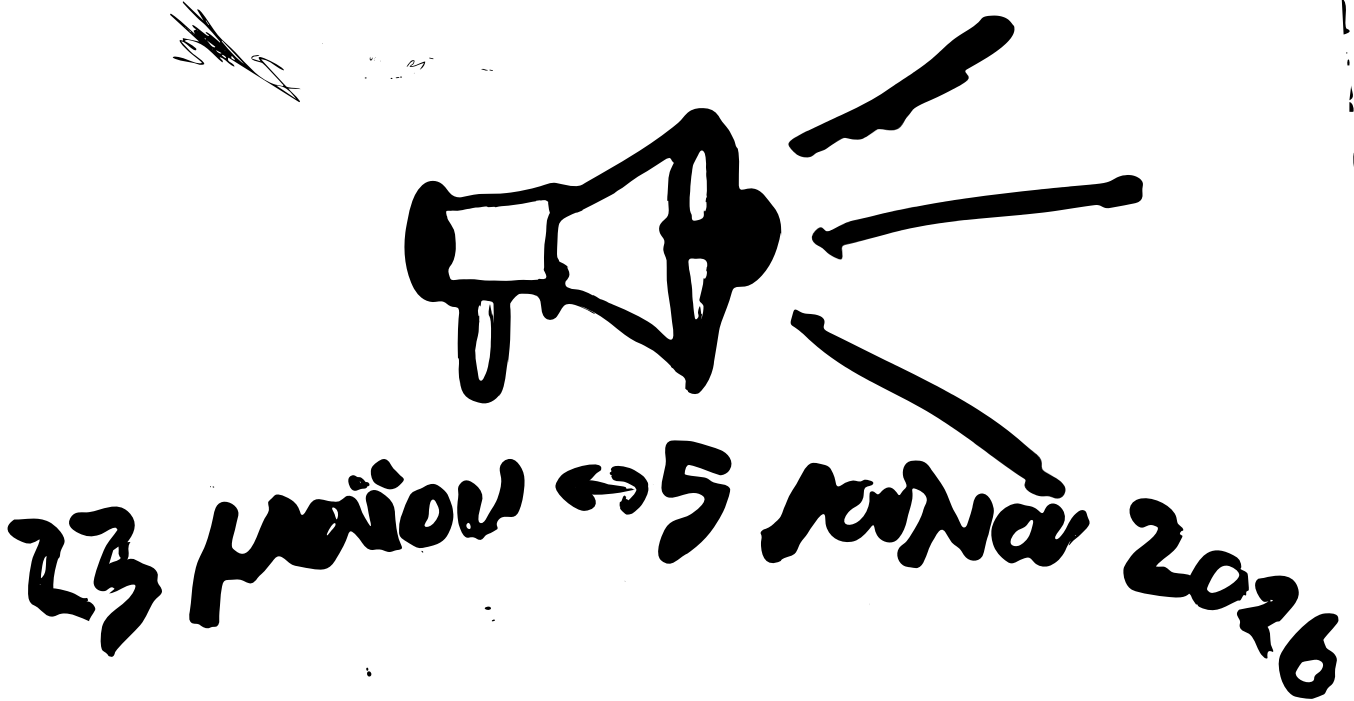
2016

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

ΜΟΥΣΕΙΑ
ΜΟΜΟΥΣ

ΚΕΙΜΕΝΑ & ΕΙΚΟΝΕΣ

ΒΙΝΤΕΟ

Πατώντας τους υπερσυνδέσμους, κατεβάζετε/βλέπετε το υλικό.

**9η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης
όλα πρέπει να αλλάξουν. ΡΝΣ9**

23 Μαΐου – 5 Ιουλίου 2026

επιμέλεια

Νάντια Αργυροπούλου

οργάνωση/υλοποίηση

**MOMUS-Μητροπολιτικός Οργανισμός Μουσείων
Εικαστικών Τεχνών Θεσσαλονίκης**

χώροι

Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης – HELEXPO

Περίπτερα 2 & 3, Εγνατίας 154, 54636 Θεσσαλονίκη

MOMUS-Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης

Εγνατίας 154, εγκαταστάσεις ΔΕΘ-HELEXPO, 54636
Θεσσαλονίκη

**Λιμνοθάλασσα Καλοχωρίου, Εθνικό Πάρκο Δέλτα Αξιού
57009 Θεσσαλονίκη**

Προεπισκόπηση Τύπου και επαγγελματιών: 22 Μαΐου

Δημόσια εγκαίνια: 23-24 Μαΐου

Με τίτλο «όλα πρέπει να αλλάξουν. Ριζοσπαστική Νοημοσύνη. Σαλονίκη 9», σε επιμέλεια της ανεξάρτητης επιμελήτριας Νάντιας Αργυροπούλου και οργάνωση MOMUS, η 9η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης ανακοινώνει το επιμελητικό σκεπτικό, καλλιτέχν@, συμμετέχοντ@ και δράσεις.

ΤΙ

Η Μπιενάλε 9 εμπλέκεται με ένα κοινό(τοπο) και επαναλαμβανόμενο, αλλά ταυτόχρονα επίκαιρο, επείγον και πολυσύνθετο αίτημα, «όλα πρέπει να αλλάξουν». Με τη δυναμική διατύπωσή του, μπορεί να ακούγεται σαν επαναστατική κραυγή και να αντηχεί σαν κενό σύνθημα, να ηχεί σαν ψηφιακό δόλωμα οργής και να λειτουργεί σαν αποτροπαϊκό ξόρκι· καθένας μπορεί να βρει κάτι σ' αυτό και δεν ανήκει αποκλειστικά σε κανέναν. Είναι μια φράση που, σήμερα περισσότερο από ποτέ, κραδαίνεται εξίσου από κοινωνικούς επαναστάτες και από τεχνοφεουδάρχες, από διωκόμενους ακτιβιστές και από φασίζοντες δημαγωγούς, από αντίπαλες κοινωνικές τάξεις και από αντιδιαμετρικές συλλογικές μορφές έκφρασης, από αντικουλτούρες και από τη θεσμική προπαγάνδα. Χρησιμοποιείται για να διαγράψει το χάσμα μεταξύ σπιτιού και δρόμου, ανάμεσα στο κάνω κλικ και στο κάνω πορεία, για να σφετεριστεί την αμφιθυμία και να διαστρεβλώσει την αλληλεγγύη.

Η Μπιενάλε 9 ασχολείται με την ασυμμετρία ανάμεσα στο διαθέσιμο λεξιλόγιό μας και σ' αυτό που μας ζητείται να περιγράψουμε και να ζήσουμε αλλά και με την ασαφή θέση της τέχνης, κεντρική και περιθωριακή ταυτόχρονα, σε ένα κόσμο βίαιων μετατοπίσεων και διευρυνόμενων ανισοτήτων. Καταπιάνεται με μορφές παιγνιώδους αντίστασης, με φευγαλέες τακτικές

5 αποσυναρμολόγησης και αλληλεγγύης, με τον βρόχο ανατροφοδότησης της κλήσης και απόκρισης, ή αυτό που ο Arthur Jafa έχει περιγράψει ως την «κβαντική διάσταση της χειραφέτησης».

Συναρθρώνεται ως μια παρα-μπιενάλε που αναγνωρίζει, ενσωματώνει στη διαμόρφωσή της τα παράδοξα του εγκλεισμού και της διαφυγής, επιλέγει τα πλανημένα μονοπάτια, τις χρονικές δίνες, και τάσσεται υπέρ των τακτικών της ευφρόσυνης μαχητικότητας και της ενδόμυχης εργασίας που απαιτεί η φροντίδα του αγνοημένου και καταπιεσμένου, του αλλόκοτου και απόκοσμου.

Αν ισχύει ότι σήμερα «απέναντι στις νέες τυραννίες που εξαπλώνονται, θα πρέπει να χρησιμοποιούμε την τέχνη όχι για να “θέσουμε ερωτήματα” αλλά για να δώσουμε θρασείες απαντήσεις που δεν μας ζήτησε κανείς» (σύμφωνα με τη Luce deLire), η Μπιενάλε 9 παίρνει το βήμα για να πειραματιστεί με μια αναρχία απαντήσεων, να αρνηθεί το πρόπον και το προτεινόμενο στην ευθεία λογοκρισία αλλά και πέρα από τις προφανείς επιταγές της.

Προτείνει μέσα από τα έργα, το σκεπτικό και την επιλογή των τόπων διεξαγωγής της ένα είδος ριζοσπαστικής νοημοσύνης (εξού η συντομογραφία «PN») και τάσσεται υπέρ της μη-φασιστικής Τεχνητής Νοημοσύνης που δεν αναπαράγει μορφές κυριαρχίας αλλά υποστηρίζει την αυτονομία και την ελευθερία στη βάση της συλλογικής δραστηριότητας και των καταπιγμένων γνώσεων.

Αν χρειάζεται να επινοηθούν νέες εκδοχές αλληλεγγύης και λεξιλόγια, ένα «κοινωνικό αλλιώς», προκειμένου να αλλάξει η ζωή που έχει οικοδομήσει ο γενοκτονικός καπιταλισμός, τότε η Μπιενάλε 9 επιθυμεί να ερευνήσει την απόσταση ανάμεσα στο

6 εντελώς απίθανο και το δυνατό που ορίζει αυτή η ανάγκη, καθώς και την εκτυλισσόμενη, μεταμορφική δυναμική της από κοινού, της αλληλέγγυας άρνησης, της αισθητικής κοινωνικότητας που αναδύεται ως μία τουλάχιστον απάντηση.

Επιλέγει έτσι να εμπνευστεί από την έρευνα της Saïdiya Hartman στη μικρή κλίμακα της Μαύρης Ζωής, εκεί όπου η απείθαρχη κίνηση (waywardness) είναι η «ακόρεστη λαχτάρα για έναν κόσμο που δεν κυβερνάται από αφέντη, άνθρωπο ή την αστυνομία [...] κοινωνική ποίηση που συντηρεί τους στερημένους [...] μια σύντομη είσοδος στο δυνατό».

Η συντομογραφία «Σ9» στον τίτλο της Μπιενάλε παραπέμπει σε μια παλιά λαϊκή και προφορική, ανατολίτικης προέλευσης, ονομασία της Θεσσαλονίκης (Σαλονίκη), εισάγοντας έτσι στην εκφορά της Μπιενάλε μια διπλή κίνηση, προς και μακριά από την πόλη. Μια απόπειρα να καλλιεργηθεί ένα –έστω προσωρινό– αίσθημα συνεύρεσης με παραμελημένα σημεία, υποκείμενα, φαντάσματα και σύμβολα της ζωής της, αλλά και να διατρέξει κανείς εκεί όσα συνδέουν το γράμμα της Assata Shakur στον Πάπα με τα ποιήματα του Rimbaud, το Βαρδάρι του Χριστιανόπουλου με την Emma GoIdman, την κριτική της φασιστικής πολιτικής του μίσους που γράφεται με τη γλώσσα της αγάπης κατά τη Sara Ahmed με το μαύρο χιούμορ του Beckett και τη ριζοσπαστικότητα του Pasolini, δημιουργού που έχει πολλαπλώς τιμηθεί στον βορρά του ελληνικού νότου.

Μέσα από τις από κοινού αρθρώσεις της, τις οπτικές συχνότητες και δονήσεις της, τις τρομερές μίξεις και την αφθονία των προστριβών και δυσλειτουργιών, μέσα από την περιφερειακή και επισφαλή θέση της στις οικονομίες της τέχνης, η Μπιενάλε 9 μετέρχεται έναν τρόπο αφήγησης σε εγγύτητα, υιοθετεί τη

7 στάση του εξεγερσιακού επείγοντος. Χρησιμοποιεί τη μέθοδο της κριτικής μυθοπλασίας και διαμορφώνεται αυτοσχεδιαστικά από αυτό που προτείνει και ερευνά.

Ο δοκιμιογράφος του καταλόγου της Μπιενάλε 9 και συνομιλήτης της επιμελήτριάς της, καθηγητής T. J. Demos σημειώνει: «Στα ερείπια παίρνουν μορφή οι εικονολογικές μυθοποιίες μιας χειραφετικής μελλοντικότητας. [...] Πρόκειται για σημεία αντίφασης όπου η αισθητική γίνεται καταστασιακή, τακτική – ένα πεδίο για αγώνα. Στο σημείο σύγκλισης τέχνης και πολιτικής, το ερώτημα δεν είναι αν είναι δυνατή η αντίσταση, αλλά πώς αυτή θα συγκροτηθεί τώρα, με ποιο κόστος, για ποιον. [...] Τα μικρά βήματα έχουν σημασία, ακόμα και όταν όλα πρέπει να αλλάξουν».

Αν, όπως λέει η Gayatri Chakravorty Spivak, «η επανάσταση είναι σαν τις δουλειές του σπιτιού – πρέπει να τις κάνεις κάθε μέρα», τότε η 9η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης, όλα πρέπει να αλλάξουν. ΠΝΣ9, επιθυμεί να ανήκει σ' αυτό το κάθε μέρα και, εξερευνώντας το, να ενσωματώσει μια πρόταση για τη ζωή.

Πώς και με ποι@

Από το [πρελούδιό της το Φθινόπωρο του 2025](#) γύρω από τις επαναστατικές και πολυδιάστατες δυνατότητες της επιστημονικής φαντασίας, η Μπιενάλε 9 συγκροτείται από έργα κάθε είδους που εξερευνούν αποκλίνουσες, ή και αντιφατικές ιστορίες, τρόπους να απευθύνονται με παρρησία στην εξουσία· έργα που υπαινίσσονται πότε να ξεσπάσεις και πώς να ψιθυρίσεις, πότε να γελάσεις και πώς να αγαπήσεις. Η έκθεση συμβαίνει κυρίως ανάμεσά τους και όχι σε καθένα χωριστά, στις ορατές και αόρατες συνδέσεις και αντιπαραθέσεις τους.

8 T@ συμμετέχοντ@ είναι:

Basma al-Sharif, Μίνως Αργυράκης (†1998), Νάνος Βαλαωρίτης (†2019), Μαρίνα Βελησιώτη, Meriem Bennani, Danielle Brathwaite-Shirley, The Callas (Λάκης & Άρης Ιωνάς), [Disobedience Archive](#), Errands Group, Forensic Architecture, Pierre Huyghe, Arthur Jafa, Διονύσης Καβαλλιεράτος, Μαρία Καραβέλα (†2012), Χρήστος Καρακόλης, Κατερίνα Κομιανού, Δημήτρης Κορρές, Πάνος Κουτρομπούσης (†2019), Μαρία Κριαρά, Στέφανος Λεβίδης, Ligia Lewis, Le Nemesiache, Σοφία Ντώνα, Εύα Παπαμαργαρίτη, Νίκος Γαβριήλ Πεντζίκης (†1993), Agnieszka Polska, Oliver Ressler, Ben Rivers, Jakob Steensen, Κώστας Σφήκας (†2009), Αντιγόνη Τσαγκαροπούλου, Ελένη Τωμαδάκη, Στέλιος Φαϊτάκης (†2023), Αλέξης Φιδετζής, Μάτση Χατζηλαζάρου (†1987) με τον Ανδρέα Εμπειρικό (†1975), Λεωνίδα Χρηστάκης (†2009), VASKOS (Βασίλης Νούλας, Κώστας Τζημούλης), Lewis Walker, Philip Warne & Jurii Akiyama, Marie Wilson (†2017), Anna Zemánková (†1986), και ένας ανώνυμος καλλιτέχνης [έργο: Ανών., Ζάκυνθος (;), 18ος αι., Τριπρόσωπος Ιησούς, Συλλογή Λοβέρδου (L 434/CL 429), Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, Αθήνα].*

Στην κυρίως έκθεση περιλαμβάνονται ακόμη οι εξής εγκαταστάσεις έργων:

---

* Κάθε επιμέλεια είναι μια εγγενώς συνεργατική, κοινωνική διαδικασία και πρακτική, και αυτό ισχύει και για την Μπιενάλε 9. Σημειώνεται ότι τα έργα της Μάτσης Χατζηλαζάρου, της Μαρίας Καραβέλα και του Lewis Walker παρουσιάζονται σε συνεργασία με τον μελετητή και συγγραφέα Χρήστο Δανιήλ, την επιμελήτρια του Αρχείου Μαρίας Καραβέλα Μαίρη Ζυγούρη, και τον επιμελητή και ιστορικό τέχνης Κώστα Στασινόπουλο αντίστοιχα. Το φιλμ-σπουδή *The Rare Event* (2017) στην έκθεση είναι συνεργασία του Ben Rivers με τον Ben Russeil.

9 ***Pan Daimonium. surrealism as a state of mind***, με αρχεία και έργα των: Samuel Beckett, Victor Brauner, André Breton, Marcel Duchamp, Νίκου Εγγονόπουλου, Max Ernst, Νικόλαου Κάλας, Wifredo Lam, André Masson, Mario Prassinos, Jean Tinguely, κ.ά. Στην ίδια ενότητα παρουσιάζεται το άγνωστο εν πολλοίς art film *Δαφνί* (1951, σκηνοθ. Άγγελος Προκοπίου & George Hoyningen-Huene) και το ντοκιμαντέρ του Δήμου Θέου *Υπερρεαλιστικό happening* (1983) για το κίνημα στην Ελλάδα.

[Μουσείο της Φιλίας](#), με έργα από τη συλλογή του Jean-Marie Drot (1929-2015) που στεγάζεται στην Ίο.

Η Γη σε Αναβρασμό και οι μηχανές Αγκιτπρόπ, με έργα της Ρωσικής Πρωτοπορίας από τη συλλογή Γ. Κωστάκη του MOMUS-Μουσείου Μοντέρνας Τέχνης, Θεσσαλονίκη. Στην ίδια ενότητα παρουσιάζεται και το πρωτόπορο animation *Διαπλανητική Επανάσταση* (1924) - η πρώτη ταινία που παράχθηκε από το στούντιο κινουμένων σχεδίων της Κρατικής Επιτροπής Τεχνικής Κινηματογραφίας (GosTechKino).

Flipper Zone. Παίζοντας ενάντια στο θέαμα, με πρωτότυπες εκδόσεις και ανατυπώσεις από την Καταστασιακή Διεθνή και τους Guy Debord, Jacqueline de Jong, Asger Jorn, Ivan Chitchev, και καλλιτεχνικά έργα σε διάφορα μέσα που έχουν δημιουργήσει οι: Νίκος Αρβανίτης, Μαρίνα Γιώτη (διάλεξη-περφόρμανς), Echele Inconnue, Experimental Jetset, Forensic Architecture, Μαρία Παπανικολάου, Εύα Στεφανή, Hito Steyerl. Η ενότητα αυτή είναι σε συνεπιμέλεια της Νάντιας Αργυροπούλου με τη Βανέσσα Θεοδωροπούλου.

Φυγές, μια σειρά από επιμελημένους χώρους ανάγνωσης μέσα στην έκθεση όπου οι επισκέπτες μπορούν

10 να διαβάσουν (ή να ακούσουν) κείμενα, κόμικς, ποιήματα, βιβλία, αρχεία, στίχους. Μεταξύ αυτών, ένας χώρος είναι αφιερωμένος στην ποιήτρια και συγγραφέα Κατερίνα Γώγου (1940-1993) και ένας άλλος στην καλλιτέχνη Μαρία-Ηλέκτρα Ζογλοπίτου (1970-1997). Επίσης, οι Φυγές που επιμελούνται η Προσωρινή Ακαδημία Τεχνών με τίτλο “ResigNation / A script on the dead” και η Basma al-Sharif.

Τα χρονικά προσδιορισμένα έργα περιλαμβάνουν:

Rap Riot – ένα μουσικό έργο/συμβάν, ανάθεση της Μπιενάλε 9 στις LadeIle, DoIly Vara, Sara ATH, Penny & Iria (στα visuaIs) για τα δημόσια εγκαίνια στις 23 Μαΐου στις 10 μ.μ.

PIaying Otherwise (Παίζοντας αλλιώς) – ένα πρότζεκτ που εμπνεύστηκε η Μπιενάλε 9 και υλοποιείται σε συνεργασία με το Ίδρυμα Χάινριχ Μπελ - Γραφείο Θεσσαλονίκης και την πλατφόρμα Another Football, με στόχο να διεκδικήσει το αγαθό των αθλητικών κοινών και να γιορτάσει τις επαναστατικές δυνατότητες του παίζειν. Ένα [παιχνίδι τριμερούς ποδοσφαίρου](#) -το πρώτο στο είδος του στην Ελλάδα- θα πραγματοποιηθεί μεταξύ των αυτοοργανωμένων ομάδων FC Abalos, Becazzes FC, FaItsa FC, Mubabeti FC στις 24 Μαΐου, 3:30-5:30 μ.μ., στο [Γήπεδο Καρδίας](#), με τη φιλοξενία του Δήμου Θέρμης - Εθνικής Πρωτεύουσας Νεολαίας 2026.

Wayward Waters (Απείθαρχα νερά) – μια σειρά εκδηλώσεων (παραστάσεις, διαλέξεις, δημόσιες παρεμβάσεις) που θα ξεδιπλωθούν στη διάρκεια ολόκληρης της Μπιενάλε, ξεκινώντας στις 22 Μαΐου με την ενεργοποίηση των κοινόχρηστων βρυσών στην ευρύτερη περιοχή της ΔΕΘ-HELEXPO μέσω δύο επιτελέσεων: τη DJ-διάλεξη Σε υπερχείλιση από τη

11 Χαρά Στεργίου και τη διάλεξη-επιτέλεση «Πάρτε τα νερά προσωπικά» από τους Χρήστο Βρεττό και VASKOS. Η σειρά πραγματοποιείται σε συνεργασία με την Greenpeace Ελλάδα και το ευρύ πρόγραμμα της «Ραντεβού στις βρύσες», τη ΔΕΘ-HELEXPO και διάφορες άλλες πολιτιστικές πλατφόρμες και φορείς της κοινωνίας των πολιτών της πόλης. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει και επίσκεψη στην τοποθεσία της Μπιενάλε 9 στη [Λιμνοθάλασσα Καλοχωρίου και το Εθνικό Πάρκο Δέλτα Αξιού](#), μετάβαση στις [μυδοκαλλιέργειες στη Χαλάστρα](#), στάσεις, περιπάτους, συζητήσεις, επιτελέσεις και παρεμβάσεις από εκπροσώπους συνεργαζόμενων φορέων, όπως οι iSea, Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων - Υγροτόπων (ΕΚΒΥ), Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θερμαϊκού Κόλπου.

Moving in Riot – ένα πρόγραμμα προβολών που ξεκίνησε στο προοίμιο της Μπιενάλε τον Οκτώβριο του 2025, με συνεργασίες με το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης και την Ταινιοθήκη της Ελλάδος, και περιέλαβε έργα των: CeciIia BengoIea, Νίκου Θεοδοσίου, Δήμου Θεού, Γιώργου και Ηρακλή Μαυροειδή, Valentin Noujeim κ.ά. Το πρόγραμμα θα εκτυλιχθεί καθ' όλη τη διάρκεια της Μπιενάλε 9 στο Αμφιθέατρο «Ξανθίππη Χόιπελ» του MOMUS-Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης και θα ανακοινώνεται σταδιακά. Περιλαμβάνει, ειδικά για το τριήμερο των εγκαινίων, τα εξής έργα: *Acts and Intermiissions* της Abigail Child (ΗΠΑ, 2017), *BLKNWS: Terms and Conditions* του KahIiI Joseph (ΗΠΑ, 2025), *The Encampments* των Michael T Workman και Kei Pritsker (ΗΠΑ/Παλαιστίνη, 2025), *HerbicidaI Warfare in Gaza* (2019) και *No Traces of Life* (2026) των Forensic Architecture, *U.F.O. Lost in HEAVEN* των Errands Group (Ελλάδα, 2025), *We Are Making A Film About Mark Fisher* των Simon PouIter και Sophie MeIIor (Ηνωμένο Βασίλειο,

12 2025), *Murdering the Devil* της Ester Krumbachová (Τσεχοσλοβακία, 1970) και ΔΕΘ: Το περίπτερο της πόλης (Ελλάδα, 2026) του Αλέξανδρου Λιτσαρδάκη σε ανάθεση της Μπιενάλε 9.

In Motion (Σε κίνηση) είναι ένα πρόγραμμα επιτελέσεων που εγκαινιάστηκε με την παρέμβαση της ομάδας χορού Aerites με τίτλο ΔΕΘ ΑΡΘΩ' τον περασμένο Οκτώβριο. Περιέλαβε τη δράση του Merhisto Me Studio να ταγκάρει ζωντανά πάνινες τσάντες από άλλες διοργανώσεις με το λογότυπο της Μπιενάλε 9, αλλά και δράσεις της περιβαλλοντικής οργάνωσης Μαμαγαία.

Ο Δημήτρης Αμελαδιώτης συμμετέχει στην Μπιενάλε με την περφόρμανς το α(λ)λόφυτο, η οποία θα παρουσιαστεί αρχικά στο Εθνικό Πάρκο Δέλτα Αξιού στις 23 Μαΐου και θα επαναληφθεί στη διάρκεια της Μπιενάλε.

Το εικαστικό δίδυμο VASKOS (Βασίλης Νούλας & Κώστας Τζημούλης) θα παρουσιάσει την περφόρμανς Απ' το Βαρδάρη ως την Ομόνοια, με τη συμμετοχή φοιτητ(ρι)ών από τη Θεσσαλονίκη (22 & 23 Μαΐου, ΔΕΘ-HELEXPO, Περίπτερο 2, ισόγειο). Η περφόρμανς πραγματοποιείται με την υποστήριξη του Οργανισμού Πολιτισμού και Ανάπτυξης NEON.

Στη διάρκεια των εγκαινίων, το κοινό θα έχει την ευκαιρία να παρακολουθήσει μια περφόρμανς από ρομπότ και άνθρωπο σε ζωντανή αλληλεπίδραση, εντός της εγκατάστασης της Αντιγόνης Τσαγκαροπούλου, *In the wild*. Περφόρμερ: Mochi Georgiou.

Το πρόγραμμα των επιτελέσεων και ενεργοποιήσεων έργων θα συνεχιστεί και θα εμπλουτιστεί σε όλη τη διάρκεια της Μπιενάλε.

Οι χώροι που ενεργοποιούνται στην Μπιενάλε 9 συμπαρασύρουν σε ένα κρίσιμο ρήγμα:

- Κτίρια εντός του συγκροτήματος της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης-HELEXPO, που αναδεικνύουν τους δεσμούς του χώρου με τα θεμελιώδη κοινωνικοοικονομικά αφηγήματα και πολιτικά τελετουργικά της σύγχρονης Ελλάδας από τη δεκαετία του 1960 και εξής, καθώς και τη σημερινή του σημασία ως πεδίο μάχης μεταξύ αντίπαλων σχεδίων για τη λειτουργία και το μέλλον του δημόσιου χώρου. Εκεί βρίσκεται και φιλοξενεί μέρος της Μπιενάλε και το MOMUS-Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, όπου στεγάζεται και η συλλογή του Αλέξανδρου Ιόλα.
- Η μοναδική Λιμνοθάλασσα Καλοχωρίου στα δυτικά περίχωρα της Θεσσαλονίκης, ένα τοπίο που διαμορφώθηκε από κοινότητες μεταναστών, τη βιομηχανική ανάπτυξη και τη σταδιακή εμφάνιση ενός υγροτόπου ως αποτέλεσμα της καθίζησης του εδάφους, της εξάντλησης των υπόγειων υδάτων και της ανάμιξης του νερού ποταμού και θάλασσας. Μέρος πλέον του Εθνικού Πάρκου Δέλτα Αξιού, η λιμνοθάλασσα είναι πλούσια σε σπάνια βιοποικιλότητα, φιλοξενεί δραστηριότητα πέραν της ανθρώπινης, και συμμετέχει σε αντιφατικά αφηγήματα «συμβιωτικών σχέσεων» καθώς η πόλη επεκτείνεται αδυσώπητα και προς εκείνη την πλευρά.

Για επικαιροποιημένη πληροφόρηση σχετικά με συμμετέχοντ@, δράσεις, έργα, κλπ. της Μπιενάλε 9, επισκεφθείτε την ιστοσελίδα thessaIonikibiennaIe.com

14 Επιμέλεια: Νάντια Αργυροπούλου
Οπτική Ταυτότητα: studio precarity
Αρχιτεκτονικός Σχεδιασμός: Y2K
Βοηθός Επιμελήτριας: Έβελυν Ζέμπου
Σχεδιασμός Φωτισμών: Edeko Lighting Studio
Σύμβουλος Οπτικοακουστικών: Μάκης Φάρος
Διόρθωση/Μετάφραση Κειμένων: Φωτεινή Πίπη
Ομάδα Παραγωγής MOMUS: Αγγελική Χαριστού, Ευτυχία Πετρίδου, Σίλια Φασιανού
Η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κεντρική Μακεδονία»).

Ώρες Λειτουργίας

Τρίτη έως Παρασκευή 16:00-22:00
Σάββατο & Κυριακή 14:00-22:00
κλειστά τη Δευτέρα

Έκτακτο Ωράριο Λειτουργίας Εγκαινίων:

22 Μαΐου: 18:30-23:00
23 Μαΐου: 19:00-24:00
24 Μαΐου: 10:00-22:00

Γραφείο Τύπου

Χρύσα Ζαρκαλή, Τμήμα Τύπου, Δημοσίων Σχέσεων & Επικοινωνίας, MOMUS

press@momus.gr

T +30 2310566716 (ext. 118)

T +30 6945114343

thessaIonikibiennale.com

[Facebook](#) / [Instagram](#) / [YouTube](#)

οργάνωση/υλοποίηση

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

ΜΟΥΣΕΙΑ
MOMUS

συνδιοργάνωση

εταίροι

δημιουργικοί εταίροι

μεγάλοι χορηγοί

ΣΑΝΤΡΑ ΜΥΣΤΑΚΙΔΗ

ΓΙΩΡΓΟΣ & ΖΩΗ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

χορηγοί

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ

υποστηρικτές

υποστηρικτές δράσεων

επίσημος χορηγός
αερομεταφορών

ψηφιακός
υποστηρικτής

χορηγοί επικοινωνίας

